

Sygn. akt *I ACa 494/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia Małgorzata Gulczyńska**

Sędziowie: **Małgorzata Kaźmierczak**

Maciej Rozpędowski

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2020 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) i R. N.

przeciwko **Skarbowi Państwa – (...)**

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 24 stycznia 2020 r., sygn. akt XVIII C 1045/19

I. umarza postępowanie apelacyjne w części zaskarżającej pkt 2 wyroku co do kwoty 49.309,61 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 lipca 2011 r. do dnia zapłaty;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od powodów na rzecz pozwanego 4.050 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Małgorzata Kaźmierczak Małgorzata Gulczyńska Maciej Rozpędowski

Sygn. akt I ACa 494/20

UZASADNIENIE

Pozwem z 11 lipca 2014 r., złożonym w Sądzie Rejonowym, powodowie M. N. i R. N. wnieśli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego (...) kwoty 51.000 zł (40.000 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości oraz 11.000 zł tytułem odszkodowania za nakłady konieczne dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego) z ustawowymi odsetkami od 10 lipca 2011 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według nom przepisanych.

Pismem z 19 lutego 2019 r. strona powodowa rozszerzyła żądanie pozwu o kwotę 39.309,61 zł, wnosząc o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz 77.592,61 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 10 lipca 2011 r. do dnia zapłaty, w tym 28.283 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości oraz 49.309,61 zł tytułem odszkodowania za nakłady konieczne dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynku mieszkalnym.

Postanowieniem z 22 maja 2019 r. Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu przekazał niniejszą sprawę do Sądu Okręgowego w Poznaniu jako rzeczowo właściwego.

Pismem z 26 lipca 2019 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości także po jego rozszerzeniu, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Pismem z 10 października 2019 r. strona powodowa rozszerzyła dotychczasowe żądanie pozwu o 14.706 zł, wnosząc o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz łącznej kwoty 92.298,61 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10 lipca 2011 r. do dnia zapłaty, w tym kwoty 42.989 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości oraz kwoty 49.309,61 zł tytułem odszkodowania za nakłady konieczne do poniesienia dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynku mieszkalnym.

Pismem z 10 grudnia 2019 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości także w jego rozszerzonej części, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powodów 42.989 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 40.000 zł od 18 października 2019 r. i od kwoty 2.989 zł od 27 listopada 2019 r. (pkt 1), oddalając powództwo w pozostałym zakresie (pkt 2) oraz obciążając strony kosztami procesu po połowie, szczegółowe ich wyliczenie pozostawiając referendarzowi sądowemu (pkt 3).

Sąd I instancji poczynił – w zakresie niezbędnym dla rozpoznania apelacji – następujące ustalenia faktyczne.

Powodowie M. i R. N. na zasadach wspólności majątkowej małżeńskiej są współwłaścicielami nieruchomości, zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej przy ul. (...) w P. stanowiącej działkę numer (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w P. prowadzi księgę wieczystą numer (...). Własność tej nieruchomości powodowie nabyli 31 lipca 2007 r.

Lotnisko w K. istnieje od II wojny światowej. Od lat 60-tych użytkowane jest jako miejsce startów i lądowań samolotów odrzutowych. Do końca 2003 roku stacjonowały tam samoloty MIG 21, następnie samoloty Iskra, a od listopada 2006 roku lotnisko stanowi bazę samolotów F-16. Docelowo w Bazie Lotnictwa Taktycznego w K. stacjonować ma 48 samolotów wielozadaniowych F-16.

Wojewoda (...) w dniu 17 grudnia 2003 r. wydał rozporządzenie nr 82/03 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego P.-K. w P.. Rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 135 ust. 1 i 2 ustawy z 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska i weszło w życie z dniem 1 stycznia 2004 r. Rozporządzenie utworzyło obszar ograniczonego użytkowania podzielony na pięć stref oznaczonych literami od A do E w zależności od odległości od lotniska K. i poziomu hałasu.

Nieruchomość powodów znalazła się w strefie B obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego P.-K.. W załączniku nr 3 do rozporządzenia Wojewoda określił ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenów, wymagania techniczne dotyczące budynków oraz sposób korzystania z terenów na obszarze ograniczonego użytkowania. Dla strefy B ograniczył przeznaczenie terenu przez zakaz tworzenia nowych terenów zabudowy mieszkaniowej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zakaz budowy szpitali, domów opieki i zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży, takich jak internaty, domy dziecka itp., zakaz tworzenia obszarów A ochrony uzdrowiskowej. Dopuszczono jednak możliwość tworzenia nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, wyłącznie jako uzupełnienie istniejących ciągów zabudowy i tylko na podstawie opracowywanych planów zagospodarowania przestrzennego. W strefie tej jako zalecany sposób korzystania z terenu, wskazano lokalizowanie nowych

obiektów niewymagających ochrony akustycznej i niepowodujących zwiększenia hałasu dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Jako wymagania techniczne dotyczące budynków wskazano, że w nowopowstających i istniejących budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej należy zapewnić właściwy klimat akustyczny poprzez stosowanie przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

W dniu 31 grudnia 2007 r. Wojewoda (...) wydał rozporządzenie nr 40/07 zmieniające rozporządzenie z 17 grudnia 2003 r. o wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania. Zmiany dotyczyły granic obszaru ograniczonego użytkowania, podziału na strefy, dopuszczalnych poziomów hałasu w strefach oraz sposobu korzystania z poszczególnych terenów i wymagań technicznych dotyczących budynków. Rozporządzenie utworzyło obszar ograniczonego użytkowania podzielony na trzy strefy oznaczone cyframi: I, II, III w zależności od odległości od lotniska K. i poziomu hałasu. Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 22 lutego 2008 r.

Nieruchomość powodów znalazła się w strefie I, w której wprowadzono zakaz przeznaczania terenów pod budowę budynków mieszkalnych, szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym pobytem dzieci i młodzieży, takich jak szkoły, przedszkola, internaty, domy dziecka itp., zakaz tworzenia stref ochronnych A uzdrowiska. Zakazano również zmiany funkcji istniejących obiektów niewymagających ochrony akustycznej na podlegające takiej ochronie, lecz dopuszczono lokalizowanie nowych obiektów niewymienionych powyżej i niepowodujących znacznego zwiększenia emisji hałasu dla środowiska. Jako wymagania techniczne dotyczące budynków znajdujących się w tej strefie wskazano na możliwość zmiany funkcji istniejących budynków na niepodlegające ochronie akustycznej lub zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

Wartość nieruchomości powodów uległa zmniejszeniu na skutek ograniczeń w zakresie sposobu korzystania z nieruchomości wprowadzonych rozporządzeniem Wojewody (...) z 31 grudnia 2007 r. Ograniczenia te związane są między innymi z hałasem lotniczym. Położenie nieruchomości na terenie strefy lotniska K. wpływa negatywnie na jej cenę. Jeżeli bowiem nieruchomość zlokalizowana jest na terenie strefy jego oddziaływania, jej cena maleje. Utrata wartości nieruchomości wokół lotnisk spowodowana jest nie tylko hałasem, ale również samą świadomością uczestników rynku o podwyższonym ryzyku zamieszkiwania w pobliżu lotnisk.

Nieruchomość przy ul. (...) w P. powodowie wykorzystują na cele mieszkalne. Jest ona zabudowana domem jednorodzinny oraz garażem blaszanym. Teren, na którym zlokalizowana jest nieruchomość powodów, znajduje się w strefie korytarzy powietrznych dla startujących i lądujących wojskowych statków powietrznych. Powodowie już w pierwszym roku po zakupie nieruchomości wymienili dotychczasowe okna w budynku mieszkalnym na okna o wyższych parametrach dźwiękoszczelności. Na co dzień powodowie oraz ich dzieci odczuwają dolegliwości związane z hałasem generowanym przez przelatujące nad nieruchomością samoloty wojskowe. Uciążliwość związana z hałasem odczuwalna jest w szczególności w okresie letnim, z uwagi na otwarte w budynku okna oraz większą częstotliwość spędzania czasu na świeżym powietrzu. Niedogodności związane z immisją hałasu w mniejszym zakresie odczuwalne są w okresie zimowym, kiedy domownicy przebywają wewnątrz budynku mieszkalnego przy zamkniętych oknach. Jednak także w tym okresie, w czasie startu samolotów wojskowych natężenie hałasu jest na tyle duże, że utrudnia wykonywanie czynności życia codziennego, jak np. rozmowa przez telefon czy oglądanie telewizji. Loty w obrębie lotniska K. odbywają się w różnych porach dnia, jak też zdarzają się w godzinach nocnych zakłócając sen mieszkańców nieruchomości.

Nieruchomość powodów nie jest narażona na inne czynniki powodujące zwiększenie hałasu dla zabudowy mieszkaniowej, które dodatkowo zmniejszałyby jej wartość. Działka powodów jest oddalona od jednej z głównych ulic w tym rejonie, tj. ul. (...). Na nieruchomość powodów nie oddziałują też takie czynniki jak zmienne warunki gruntowo-wodne czy funkcjonowanie pobliskich przedsiębiorstw.

W przypadku nieruchomości położonych na terenie strefy (...) lotniska K. jej cena w porównaniu do nieruchomości o takich samych cechach, tj. powierzchni użytkowej budynku, powierzchni działki oraz stanu technicznego budynku, a

położeniu poza strefą (...) jest średnio niższa o 18,17% w strefie I. Przed wprowadzeniem stref (...) rozporządzeniem Wojewody (...) z 31 grudnia 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego P.-K., nieruchomość powodów znajdowała się w pobliżu granic strefy A i B, gdzie długotrwały poziom hałasu w porze nocnej wynosił ok. 50 dB. Z kolei na granicy stref B i C poziom długotrwałego hałasu dziennego wynosi 55 dB. W okresie do lutego 2008 r. średni parametr szacowany dla takiej sytuacji wynosił ok. 10%, jednak dla strefy D i E odpowiadającym aktualnej strefie I (...) K. spadki kształtowały się na poziomie 20-27%. Natomiast położenie nieruchomości w strefie (...) w pobliżu granicy ze strefą A, przed datą 22 lutego 2008 r. odpowiada położeniu w aktualnej strefie (...) K., gdzie średni spadek wartości kształtuje się na poziomie 7%. Uwzględniając, że nieruchomość powodów zakupiona została 31 lipca 2007 r. – realny dodatkowy spadek jej wartości na skutek ustanowienia nowych stref w lutym 2008 r. wynosi 8,77% (15,77% – 7%).

W związku z tym wartość rynkowa nieruchomości powodów spadła w wyniku wejścia w życie rozporządzenia nr 40/07 Wojewody (...) z 31 grudnia 2007 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego P.-K. w P. o kwotę 42.989 zł.

Pismem z 12 lutego 2010 r., doręczonym pozwanemu 18 lutego 2010 r., powodowie wezwali pozwanego do zapłaty kwoty 80.000 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości oraz kosztów niezbędnych dla spełnienia wymagań technicznych określonych dla budynków położonych w strefie ograniczonego użytkowania.

22 lutego 2010 r. powodowie złożyli do Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w P. wniosek o zawezwanie pozwanego do próby ugodowej w sprawie o zapłatę odszkodowania w związku z utworzeniem ww. obszaru ograniczonego użytkowania. Do zawarcia ugody nie doszło wobec sprzeciwu Skarbu Państwa – (...)

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego były przepisy art. 129 ust. 2 i 4 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Sąd ten ustalając okoliczności istotne z punktu widzenia spadku wartości nieruchomości powodów odwołał się w całości do wyliczeń biegłego J. W.. Nadto, mając na względzie, że powodowie roszczenie z tytułu nakładów na rewitalizację budynku mieszkalnego położonego na ich nieruchomości zgłosili po dwuletnim terminie przewidzianym w art. 129 p.o.ś., a tym samym roszczenie to wygasło, Sąd powództwo w tej części oddalił.

Sąd Okręgowy przypomniał, że zmniejszenie wartości nieruchomości z powodu wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, a także sąsiedztwa wojskowego lotniska, emitującego hałas niepozwalający dotrzymać standardów jakości środowiska, jest stratą powodującą obniżenie aktywów majątku powodów. Szkoła w postaci straty wyrażającej się obniżeniem wartości handlowej nieruchomości została wyliczona przez biegłego, który oszacował ją według stanu na dzień 22 lutego 2008 r. i według cen na dzień sporządzenia opinii – operatu szacunkowego (22 września 2017 r.) na kwotę 42.989 zł.

Sąd podkreślił, że utrata wartości nieruchomości powodów nie jest szkodą jedynie hipotetyczną, aktualizującą się dopiero w chwili rozporządzenia prawem. Własność nieruchomości stanowi bowiem dobro o charakterze inwestycyjnym, jest lokatą kapitału. Obniżenie wartości stanowi wymierną stratę, niezależnie od tego czy właściciel ją zbył czy też nie ma takich zamiarów.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 42.989 zł z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości, o czym orzekł w punkcie 1 zaskarżonego wyroku.

O odsetkach należnych od zasądzonej kwoty Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 363 § 2 k.c. Zaznaczył, że powodowie konsekwentnie w toku postępowania wnosili o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dochodzonego roszczenia począwszy od dnia 10 lipca 2011 r. do dnia zapłaty. Sąd uznał jednak, że roszczenie to nie zasługiwało na uwzględnienie już od tej daty. Sąd miał bowiem na uwadze ustalenie faktyczne, że spadek wartości nieruchomości według cen na datę wejścia w życie rozporządzenia z 31 grudnia 2007 r. – tj. 22 lutego 2008 r., wynosił 39.970 zł, a według cen aktualnych na datę sporządzenia opinii przez biegłego J. W. (22 września 2017 r.) 42.989 zł.

W ocenie Sądu, w odniesieniu do roszczenia o odszkodowanie z tytułu spadku wartości nieruchomości powodów szczególnie okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę ustalenia odszkodowania cen istniejących w innej chwili, tj. w dacie sporządzenia opinii, skoro z zestawienia wyliczonych spadków wartości nieruchomości wynika jednoznacznie, że spadek wyliczony na datę sporządzenia opinii jest wyższy niż na datę wejścia w życie rozporządzenia z 31 grudnia 2007 r. Sąd zaznaczył, że odsetki ustawowe mają co do zasady gwarantować wierzycielowi waloryzację spadku siły nabywczej pieniądza. Spadek wyliczony na datę sporządzenia opinii, jak wynika z jej wniosków, waloryzację spadku siły nabywczej pieniądza uwzględnia. Tym samym, zdaniem Sądu, zasądzenie odsetek od odszkodowania ustalonego według cen aktualnych na wrzesień 2017 r. przy jednoczesnym ustaleniu odsetek za opóźnienie od daty wniesienia powództwa – 11 lipca 2014 r., prowadziłoby do wzbogacenia powodów.

Ustalając początek wymagalności roszczenia o odsetki ustawowe za opóźnienie, Sąd miał na względzie, że w sprawie wysokość żądania (ostatecznie zasądzonego) była pozwanemu znana od 17 października 2019 r., kiedy doręczony został jego pełnomocnikowi odpis korekty opinii biegłego sądowego (k. 358). Przy tym, pismo rozszerzające powództwo do tej kwoty w zakresie przedmiotowego żądania, zostało pełnomocnikowi pozwanego doręczone 26 listopada 2019 r. (k. 378). Sąd dodatkowo uwzględnił to, że już w treści pozwu powodowie roszczenie z tego tytułu określili na kwotę 40.000 zł. Z tej przyczyny, w ocenie Sądu, od tej właśnie kwoty należało zasądzić odsetki ustawowe za opóźnienie poczynając od dnia następnego, tj. 18 października 2018 r., po dniu doręczenia pozwanemu korekty opinii. Z tego dokumentu bowiem wynikało, że spadek wartości nieruchomości powodów – w świetle ustaleń biegłego – oscylować będzie w granicach tej kwoty. W pozostałym zakresie, tj. od kwoty 2.989 zł odsetki ustawowe za opóźnienie należało zdaniem Sądu zasądzić od 27 listopada 2019 r., tj. od dnia następnego po dniu skutecznego doręczenia stronie pozwanej pisma rozszerzającego powództwo w zakresie odszkodowania za spadek wartości nieruchomości do kwoty 42.989 zł.

Mając na uwadze wynik postępowania w niniejszej sprawie, a mianowicie ustalenie, że powodowie wygrali proces w 47%, Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. obciążył strony kosztami procesu po połowie, przy czym szczegółowe ich wyliczenie na podstawie art. 108 § 1 zd. drugie k.p.c. pozostawił referendarzowi sądowemu, o czym orzekł w punkcie 3 zaskarżonego wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli powodowie, zaskarżając go w części, tj. w pkt 2 co do kwoty 49.309,61 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 lipca 2011 r. do dnia zapłaty oraz co do kwoty 34.296,92 zł, stanowiącej skapitalizowaną kwotę odsetek obliczonych następująco: kwota odsetek 31.890,41 zł obliczona od kwoty 40.000 zł od dnia 10 lipca 2011 r. do 17 października 2019 r. oraz kwota odsetek 2.406,51 zł obliczona od kwoty 2.989,00 zł od dnia 10 lipca 2011 r. do dnia 27 listopada 2019 r.; nadto w pkt 3 w zakresie obciążenia powodów kosztami procesu w połowie.

Apelujący zarzucili ww. rozstrzygnięciom:

1. naruszenie art. 129 ust. 2 i 4 p.o.ś. poprzez błędną wykładnię w sprawie i przyjęcie, że wystąpienie przez powoda w terminie dwóch lat od wejścia w życie rozporządzenia Wojewody W.. Nr 40/07 z 31 grudnia 2007 r. z roszczeniem odszkodowawczym w zakresie nakładów koniecznych na wygłuszenie budynku, nie uzasadnia zasądzenia odszkodowania w tym zakresie w kwocie wykazanej w opinii biegłego lub chociażby jej części,
2. brak uwzględnienia w wyroku Sądu I instancji zwiększenia wymagań co do ochrony akustycznej budynku mieszkalnego w świetle określonych dopuszczalnych poziomów hałasu w odniesieniu do nieruchomości powoda w rozporządzeniu Wojewody W.. Nr 40/07 z 31 grudnia 2007 r. (strefa I) w stosunku do rozporządzenia w/w organu Nr 82/03 z 17 grudnia 2003 r. (strefa (...)),
3. naruszenie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 363 § 2 k.c. w zw. z art. 6 k.c., a także w związku z art. 129 ust. 2 i 4 i art. 136 ust. 3 w związku z art. 135 ust. 1 i 2 p.o.ś. poprzez ich błędne zastosowanie i przyjęcie, że w sprawie roszczeń, o których mowa w ustawie – Prawo ochrony środowiska, uzasadnione jest zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od daty doręczenia stronom opinii biegłego, a nie od daty wystąpienia z roszczeniami

do zarządcy lotniska w trybie art. 129 ust. 4 p.o.ś. oraz poprzez błędne przyjęcie, iż to powoda (wierzyciela) obciąża obowiązek udowodnienia, że w chwili otrzymania wezwania dłużnik dysponował wiedzą niezbędną do oszacowania wielkości roszczenia.

Podnosząc powyższe zarzuty powodowie wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 2 poprzez zasądzenie od pozwanego na ich rzecz, ponad kwotę zasądzoną w pkt 1, kwoty 49.309,61 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 lipca 2011 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 34.296,92 zł, stanowiącej skapitalizowaną kwotę należnych odsetek obliczonych następująco kwota odsetek 31.890,41 zł obliczona od kwoty 40.000 zł od dnia 10 lipca 2011 r. do 17 października 2019 r., kwota odsetek 2.406,51 zł obliczona od kwoty 2.989,00 zł od dnia 10 lipca 2011 r. do dnia 27 listopada 2019 r.

Nadto, apelujący wnieśli o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego przed sądem II instancji według norm przepisanych.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pismem z 26 czerwca 2020 r. powodowie oświadczyli, że podtrzymują apelację jedynie w zakresie kwoty 34.296,92 zł, stanowiącej skapitalizowaną kwotę odsetek obliczonych następująco: kwota odsetek 31.890,41 zł obliczona od kwoty 40.000 zł od dnia 10 lipca 2011 r. do 17 października 2019 r., kwota odsetek 2.406,51 zł obliczona od kwoty 2.989,00 zł od dnia 10 lipca 2011 r. do dnia 27 listopada 2019 r. Jednocześnie wnieśli o umorzenie niniejszego postępowania w zakresie, w którym nie podtrzymali apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że postępowanie apelacyjne podlegało umorzeniu, w zakresie, w jakim powodowie nie podtrzymali wywiedzionego środka odwoławczego, zrzekając się tym samym roszczenia o zasądzenie dalszej kwoty 49.309,61 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Podstawą rozstrzygnięcia jest art. 391 § 2 k.p.c. (pkt I sentencji wyroku).

W podtrzymanym przez powodów zakresie wywiedzionej apelacji okazała się zaś ona bezzasadna.

Na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut naruszenia art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. oraz art. 363 § 2 k.c. w zw. z art. 6 k.c., a także w związku z art. 129 ust. 2 i 4 i art. 136 ust. 3 w związku z art. 135 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Kwestia wymagalności roszczenia o wyrównanie szkód spowodowanych wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania była już przedmiotem szczegółowej analizy Sądu Najwyższego w sprawie III CSK 342/15 (wyrok z 8 listopada 2016 r., LEX 2252191). Sąd Apelacyjny argumentację Sądu Najwyższego w pełni podziela.

W niniejszej sprawie trzeba zwrócić uwagę na to, że Sąd Okręgowy zasądził odszkodowanie według cen aktualnych najwcześniej od roku 2015. Wprawdzie bowiem biegły wskazał w opinii na ceny z 22 września 2017 r. (k. 148), ale jednocześnie podał (k. 179), że w latach 2015-2016 był znikomy trend czasowy, w związku z czym nie było potrzeby korygowania cen.

Powodowie żądają natomiast odsetek od 10 lipca 2011 r., kiedy to – według biegłego – wartość ich szkody była mniejsza, bo wynosiła 39.970 zł i była taka sama jak szkoda wyliczona według cen na datę wejścia w życie rozporządzenia z dnia 31 grudnia 2007 r. – tj. 22 lutego 2008 r. Niewątpliwie pozwany nie mógł zatem opóźnić się z zapłatą kwoty 49.309,61 zł już od 10 lipca 2011 r.

Ponadto powodowie zarówno w wezwaniu do zapłaty z 12 lutego 2010 r., jak i w zawezwaniu do próby ugodowej z 22 lutego 2010 r. określili swoje żądanie na 80.000 zł, lecz nie sprecyzowali, jaką część z tej kwoty stanowi odszkodowanie w związku z utratą wartości nieruchomości, a jaką żądanie w związku z potrzebą poniesienia nakładów

na nieruchomości. Nie można zatem twierdzić, że już wówczas postawili swą wierzytelność co do utraty wartości nieruchomości w stan wymagalności.

Do sprecyzowania żądań doszło dopiero w pozwie. Wówczas roszczenie w związku z utratą wartości nieruchomości określali na 40.000 zł, a co do nakładów na 11.000 zł. Sami powodowie zatem w roku 2014 oceniali swe roszczenia łącznie na kwotę znacznie niższą niż w poprzednich latach.

W toku sporu doszło do kolejnej modyfikacji żądania – po doręczeniu pierwotnej opinii biegłego powodowie ograniczyli swoje roszczenie co do spadku nieruchomości do kwoty 28.283 zł. Skuteczne ponowne zgłoszenie żądania kwoty wyższej – 42.989 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości, nastąpiło dopiero pismem z 10 października 2019 r., doręczonym pozwanemu (k. 378) – 26 listopada 2019 r. Dopiero wówczas zatem powodowie sprecyzowali swe roszczenie na poziomie objętym zasądzonym wyrokiem.

Niezrozumiałe jest zatem wywodzenie obecnie, że pozwany opóźnił się z zapłatą kwoty 42.989 zł już w roku 2011, skoro jeszcze w lutym 2019 r. sami powodowie określali wartość wierzytelności z tego tytułu na kwotę 28.283 zł (k. 280-282).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, w specyficznych okolicznościach niniejszej sprawy, wobec chwiejności postawy powodów – najpierw niesprecyzowania żądań, następnie dochodzenia z tytułu utraty wartości nieruchomości 40.000 zł, potem ograniczenia tego żądania do 28.283 zł, a ostatecznie powiadomieniu pozwanego, że domagają się kwoty 42.989 zł dopiero w dniu 26 listopada 2019 r., nie ma podstaw do przyjęcia, że pozwany opóźnił się z zapłatą tej kwoty już 10 lipca 2011 r., czy też w terminie poprzedzającym 27 listopada 2019 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację – w podtrzymanym przez powodów zakresie – jako niezasadną (pkt II sentencji wyroku).

Ponieważ powodowie przegrali postępowanie apelacyjne w całości, o kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z treścią przepisów art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 2 k.p.c. w zw. z art. 203 § 2 k.p.c., zasądzając od nich na rzecz pozwanego wynagrodzenie jego pełnomocnika w stawce ustalonej na podstawie § 15 ust. 1, § 2 pkt 6 i § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).

Małgorzata Kaźmierczak Małgorzata Gulczyńska Maciej Rozpędowski